

Anno 27-08-2009

Vrouwen en konijnen

Precies 76 jaar geleden werd Joke Smit geboren. Zij streed, net als de bekende Dolle Mina's, voor de rechten van de vrouw.

Joke Smit schreef in 1967 het artikel 'Het onbehagen bij de vrouw'. Dit artikel was het begin van de Tweede Feministische Golf in Nederland, de strijd van vrouwen voor een betere maatschappelijke positie. Dat was nodig, meende Smit, omdat het leven van een vrouw zich beperkte tot het huwelijk en het krijgen van kinderen. 'In Nederland ben je pas helemaal gearriveerd als je achter de kinderwagen loopt.'

Een doorn in het oog van Smit, moeder van twee mét een fulltime baan, een uitzondering in het Nederland van de jaren zestig. 'Met de komst van kinderen valt achter de meeste vrouwen de huisdeur in het slot', stelde ze vast. Om dat te veranderen moesten vrouwen zelf kunnen bepalen wanneer en óf zij kinderen wilden. Desnoods met een abortus, een ingreep die eind jaren zestig maar weinig artsen wilden uitvoeren. De pil en het recht op abortus betekende volgens Smit een radicaal omwenteling: eindelijk zou de vrouw worden losgekoppeld van de konijnen.

Smit's artikel maakte een stroom van reacties los, vooral van vrouwen. Samen met Hedy d'Ancona richtte Smit daarom Man Vrouw Maatschappij (MVM) op, een organisatie die emancipatie wilde bevorderen. Al snel kreeg ze medestanders, die haar in faam voorbijstreefden: de Dolle Mina's. Met hun ludieke acties, zoals de bekende 'baas in eigen buik', kregen zij alle aandacht. Smit en haar Tweede Golf-feministen kregen succes, in 1981 werd abortus legaal. In datzelfde jaar overleed Joke Smit op 48-jarige leeftijd.